

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ ТВАРИН ТА КЛІНІЧНОЇ
ДІАГНОСТИКИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри

 Руслан ДУБІН
«23» серпня 2025 р.

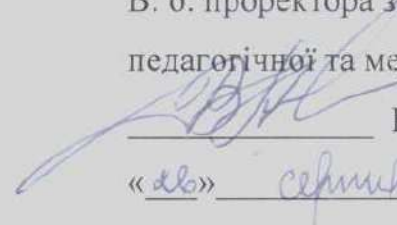
«ПОГОДЖЕНО»

В. о. декана факультету
ветеринарної медицини

 Катерина РОДІОНОВА
«26» серпня 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В. о. проректора з науково-
педагогічної та методичної роботи.

 Вячеслав СЕДОВ
«26» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОП 24 ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ ТВАРИН

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
СТРУКТУРНИЙ
ПІДРОЗДІЛ

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)
21 ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
211 ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ

ОДЕСА – 2025

Робоча програма з освітнього компонента «Внутрішні хвороби тварин» для здобувачів освітньо-професійної програми «Ветеринарна медицина» спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Розробник: Тодоров М. І., доцент, кафедри внутрішніх хвороб тварин та клінічної діагностики.

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри **внутрішніх хвороб тварин та клінічної діагностики**

Протокол №1 від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри



Руслан ДУБІН

Гарант освітньої програми



Жанна КОРЕНЄВА

1.ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників		Галузь знань, спеціальність, освітня програма здобувача вищої освіти	Характеристика освітнього компонента	
			денна форма навчання	
Кількість кредитів – 7		Галузь знань <u>21«Ветеринарна медицина»</u> Спеціальність <u>211 «Ветеринарна медицина»</u> Освітня програма: <u>211 «Ветеринарна медицина»</u>	обов'язковий	
Модулів – 2		Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень	Рік підготовки:	
Змістових модулів –5			4-й	
			Семестр	
			7-й	8-й
			Лекції	
			20 год.	30 год.
Загальна кількість годин - 210			Лабораторні	
			22 год.	28 год.
90 -7сем	120 -8сем		Практичні, семінарські	
			–	–
			Самостійна робота	
			48год.	62год.
			Індивідуальні завдання:	
			Вид контролю:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6,6 самостійної роботи здобувача – 7,3			залік	іспит

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:100/110

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою освітнього компоненту «Внутрішні хвороби тварин» є поглиблене вивчення етіології, патогенезу, методів діагностики лікування та профілактики внутрішніх хвороб тварин.

Предметом освітнього компоненту «Внутрішні хвороби тварин» є внутрішні незаразні хвороби різних видів тварин, та птиці.

Завдання освітнього компоненту. Опанувати питання етіології патогенезу, патологоанатомічних змін, симптоматики, діагностики, перебігу, прогнозу, терапії та профілактики внутрішніх незаразних захворювань тварин, та птиці. При вивченні цих питань розвивати клінічне мислення, творчий підхід при вирішенні практичних питань з ліквідації захворювань тварин. Акцентувати увагу студентів на принципах ветеринарної терапії.

У результаті вивчення освітнього компоненту здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- основні причини виникнення внутрішніх хвороб тварин та факторів, що сприяють їх виникненню;
- здатність показувати знання та розуміння перебігу патологічного процесу, за внутрішніх хвороб тварин;
- на основі даних анамнезу, результатів клінічного, лабораторного та інших спеціальних методів дослідження хворих тварин уміти поставити діагноз хвороби, у тому числі за субклінічного перебігу;
- здатність аналізувати зміни різних показників крові, сечі, вмісту рубця та інших біологічних субстратів з метою глибокого проникнення в суть патологічного процесу та діагностування внутрішніх хвороб, контролю за їх розвитком та виясненням прогнозу;
- здатність правильно визначати комплекс заходів (дієто - і фізіотерапія, етіотропна і патогенетична терапія) та обґрунтувати їх фармакодинаміку за конкретної хвороби, правильно вводити ліки, контролювати процес одужання, своєчасно виявляти нові ускладнення;
- здатність розробляти і впроваджувати в практику комплекс загальних профілактичних заходів з метою попередження виникнення внутрішніх хвороб, а в разі їх появи – проводити раціональне лікування.

вміти:

- володіти методами клініко-лабораторних функціональних, інструментальних та інших досліджень хворих тварин та вміти аналізувати їх результати;
- розпізнавати (діагностувати) внутрішні хвороби тварин;
- вміти застосовувати відповідним чином ліки та біологічні засоби для забезпечення безпечності харчового ланцюга та довкілля;
- складати план заходів профілактики внутрішніх хвороб тварин та організувати його виконання.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті вивчення освітнього компонента «Внутрішні хвороби тварин» у здобувача вищої освіти формуються:

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні, приймати обґрунтовані

рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 7. Здатність спілкуватися з фахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 10. Прагнення до збереження довкілля.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність розуміти особливості будови і функціонування систем органів, тканин, клітин тварин та їх симбіонтів.

ФК 2. Застосувати інструментарій та технічні засоби, спеціальні інструменти та пристрої для здійснення необхідних маніпуляцій щодо оцінки стану організму тварин різних видів.

ФК 3. Здатність дотримуватись правил техніки безпеки, асептики, антисептики у здійсненні фахової діяльності.

ФК 4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

ФК 5. Здатність проводити відбір проб біологічного матеріалу та лабораторні дослідження за умов норми і патології.

ФК 6. Здатність раціонально організовувати, проводити та аналізувати результати лабораторних та спеціальних діагностичних досліджень.

ФК 7. Здатність впроваджувати лікувальні заходи в разі обслуговування тварин хворих на інфекційні, інвазійні та незаразні хвороби.

ФК 9. Здатність розробляти стратегії для безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин за умов виникнення заразних і незаразних хвороб.

ФК 16. Здатність характеризувати біологічні та технологічні процеси з використанням спеціалізованих програмних засобів.

ФК 18. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед фахівців і населення в разі виникнення порушень життєдіяльності тварин та змін екологічної ситуації.

Програмні результати навчання:

РН 1. Відтворювати термінологію з компонентів освітньої програми.

РН 2. Демонструвати розуміння особливостей діяльності лікаря ветеринарної медицини та функціонування галузевих виробничих структур в сучасних умовах господарювання.

РН 5. Упорядковувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних, профілактичних заходів та підприємницьких стратегій.

РН 6. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, передбачати вплив отриманих результатів на виробничі і технологічні процеси, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

РН 7. Встановлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.

РН 8. Проводити моніторинг щодо динаміки розвитку біологічних процесів в популяціях тварин, поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля.

РН 10. Готувати облікову звітність під час планування, організації та здійснення фахової діяльності.

РН 11. Створювати в колективах атмосферу для обговорення нагальних питань з урахуванням професійної етики, позитивної соціальної та емоційної поведінки, поваги до етичних принципів та стандартів.

РН 13. Рекомендувати до застосування карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології, фармацевтичні препарати різного спектру та механізму дії.

РН 14. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування тварин, виробничих і технологічних процесах, запроваджених у підприємствах

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви модулів, змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Усього	у тому числі			
		Лекцій	Практич- них	Лабора- торних	Самостій- них
МОДУЛЬ 1					
Змістовий модуль 1. Загальна терапія і профілактика. Хвороби серцево-судинної системи					
Тема1. Вступ. Визначення предмету "Внутрішні хвороби тварин". Значення у формуванні лікаря ветеринарної медицини. Коротка історія розвитку. Принципи терапії. Види терапії. Методи терапії. Диспансеризація. Загальна профілактика внутрішніх	18	4	-	4	10

хвороб.					
Тема 2. Загальні симптоми і синдроми за хвороб серцево-судинної системи. Хвороби перикарда. Серцева недостатність. Порухення автоматизму, збудливості, провідності та скоротливості серця. Патологія пери- ендо- та міокарда	12	2	-	2	8
Тема 3. Хвороби міокарда. Міокардит. Міокардіодистрофія. Кардіоміопатія. Ендокардит.	10	2		2	6
Разом за ЗМ 1	40	8	-	8	24
Змістовий модуль 2. Хвороби системи дихання. Хвороби системи травлення					
Тема 1. Класифікація хвороб органів дихання. Запалення приносових пазух, стеноз трахеї, пневмоторакс. Пневмонії тварин. Патологія легень незапального характеру: емфізема, набряк легень, легенева кровотеча. Патологія плеври: плеврит, грудна водянка. Бронхопневмонія молодняку.	10	2	-	2	6
Тема 2. Пневмонії. Катаральна бронхопневмонія. Крупозна пневмонія.	10	2		2	6
Тема 3. Хвороби системи травлення. Класифікація і поширення хвороб системи травлення. Сторонні тіла в стравоході, шлунку, передшлунках, кишківнику. Дивертикули стравоходу. Патологія передшлунків жуйних. Порухення травлення в шлунку та передшлунках. Тимпанія рубця. Ацидоз й алкалоз рубця. Травматичний ретикуліт і ретикулоперикардит.	12	2	-	4	6

Тема 4. Порушення секреторної та моторної функцій шлунка. Хвороби шлунка і кишківника з синдромом колік. Ентералгія, розширення шлунка, метеоризм кишківника. Хімо- і копростаз, обтураційний ілеус (закупорення кишок каменями, сторонніми тілами і гельмінтами), странгуляційний ілеус (защемлення кишківника, завороти, інвагінація, перекручування) і гемостатичний ілеус (тромбоемболія кишкових артерій). Гастрит, гастроентерит, виразкова хвороба. Заворот шлунка у собак. Зміщення сичуга у корів. Диспепсія молодняку, молозивний токсикоз, гастроентерити, клоацити птиці.	6	2		2	2
Тема 5. Патологія очеревини (перитоніт, асцит, жовтковий перитоніт птиці).	6	2		2	2
Тема 6. Класифікація хвороб підшлункової залози. Порушення секреторної діяльності підшлункової залози.	6	2	-	2	2
Разом за ЗМ 2	50	12	-	14	24
МОДУЛЬ 1	90	20		22	48
МОДУЛЬ 2.					
Змістовий модуль 3. Хвороби печінки і жовчних шляхів. Хвороби підшлункової залози. Хвороби крові, імунної системи, алергічні хвороби					
Тема 1. Класифікація хвороб печінки. Гострий і хронічний панкреатит, панкреонекроз, гепатит, гепатодистрофії (жирова, білкова, амілоїдна, вуглеводна), цироз печінки. Порушення травлення в кишечнику, випадіння прямої кишки. Ферментопатія, гіперферментемія, жовтяниця, білірубінурія.	16	4	-	4	8
Тема 2. Анемії у тварин, Хвороби імунної системи, Кормова алергія. Гемоглобінози. Лейкоцитоз, лейкоз.	16	4		4	8

Разом за ЗМ 3	32	8	-	8	16
Змістовий модуль 4. Хвороби нирок і сечовидільних шляхів. Хвороби нервової та ендокринної системи.					
Тема 1. Класифікація та основні синдроми хвороб сечовидільної системи. Кількісні і якісні порушення діурезу. Гломерулонефрит, пієлонефрит, нефротичний синдром, нефросклероз, ниркова недостатність, уроцистит. Протеїнурія, ліпурія, гематурія. Сечокам'яна хвороба. Конкременти сечового міхура й уретри, нейрогенна дисфункція сечового міхура.	14	2	-	4	8
Тема 2. Хвороби сечових шляхів. Уроцистит. Сечокам'яна хвороба. Хронічна гематурія великої рогатої худоби	12	2		2	8
Тема 3. Класифікація. Синдроми. Функціональні нервові хвороби. Епілепсія, еклампсія і неврози. Парези, паралічі. Судинні хвороби головного мозку. Сонячний удар і теплове перегрівання. Гіперемія та ішемія головного мозку. Менінгоенцефаліт і менінгомієліт. Захворювання головного і спинного мозку та мозкових оболонок запального і дистрофічного характеру. Функціональні нервові хвороби	10	4	-	2	4
Тема 4. Порушення діяльності ендокринних залоз. Реакції гіперчутливості, аутоімунні хвороби, імунодефіцитні синдроми. Хвороби щитоподібної залози. Цукровий діабет	14	4		2	8
Разом за ЗМ 4	50	12	-	10	28
Змістовий модуль 5. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Хвороби молодняку. Хвороби птиці.					
Тема 1. Класифікація хвороб, спричинених порушенням обміну речовин, особливості їх перебігу, діагностики і профілактики. Кетоз.	14	4	-	4	6

Тема 2. Хвороби молодняку. Особливості вікової фізіології молодняку. Імунний захист новонародженого молодняку. Асфіксія новонароджених, запалення пупка, кровотеча із пупка. Гіпотрофія новонароджених. Імунодефіцитний стан молодняку. Класифікація хвороб молодняку. Антенатальна гіпотрофія. Гостра гіпоксія. Казеїно-безоарна хвороба. Молозивний токсикоз. Диспепсія.	16	4	-	4	8
Тема 3. Хвороби птиці. Хвороби ембріонів. Подагрична дистрофія. Порухення мінерального обміну. Гіпо та авітамінози.	8	2		2	4
Разом за ЗМ 5	38	10	-	10	18
МОДУЛЬ 2	120	30		28	62
Усього годин	210	50		50	110

5.ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Модуль 1.

Змістовий модуль 1.Загальна терапія і профілактика. Хвороби серцево-судинної системи.

Тема 1. Вступ. Визначення предмету "Внутрішні хвороби тварин". Значення у формуванні лікаря ветеринарної медицини. Коротка історія розвитку. Принципи терапії. Види терапії. Методи терапії. Диспансеризація. Загальна профілактика внутрішніх хвороб.

Тема 2. Загальні симптоми і синдроми за хвороб серцево-судинної системи. Хвороби перикарда. Серцева недостатність. Порухення автоматизму, збудливості, провідності та скоротливості серця. Патологія пери- ендо- та міокарда.

Тема 3. Хвороби міокарда. Міокардит. Міокардіодистрофія. Кардіоміопатія. Ендокардит.

Змістовий модуль 2. Хвороби системи дихання. Хвороби системи травлення.

Тема 1. Класифікація хвороб органів дихання. Запалення приносових пазух, стеноз трахеї, пневмоторакс. Пневмонії тварин. Патологія легень незапального характеру: емфізема, набряк легень, легенева кровотеча. Патологія плеври: плеврит, грудна водянка. Бронхопневмонія молодняку.

Тема 2.Пневмонії. Катаральна бронхопневмонія. Крупозна пневмонія.

Тема 3. Хвороби системи травлення. Класифікація і поширення хвороб системи травлення. Сторонні тіла в стравоході, шлунку, передшлунках, кишківнику. Дивертикули стравоходу. Патологія передшлунків

жуйних. Порушення травлення в шлунку та передшлунках. Тимпанія рубця. Ацидоз й алкалоз рубця. Травматичний ретикуліт і ретикулоперикардит.

Тема 4. Порушення секреторної та моторної функцій шлунка. Хвороби шлунка і кишечника з синдромом колік. Ентералгія, розширення шлунка, метеоризм кишечника. Хімо- і копростаз, обтураційний ілеус (закупорення кишок каменями, сторонніми тілами і гельмінтами), странгуляційний ілеус (защемлення кишечника, завороти, інвагінація, перекручування) і гемостатичний ілеус (тромбоемболія кишкових артерій). Гастрит, гастроентерит, виразкова хвороба. Заворот шлунка у собак. Зміщення сичуга у корів. Диспепсія молодняку, молозивний токсикоз, гастроентерити, клоацити птиці.

Тема 5. Патологія очеревини (перитоніт, асцит, жовтковий перитоніт птиці).

Тема 6. Класифікація хвороб підшлункової залози. Порушення секреторної діяльності підшлункової залози.

Модуль 2.

Змістовний модуль 3. Хвороби печінки і жовчних шляхів. Хвороби крові, імунної системи, алергічні хвороби.

Тема 1. Класифікація хвороб печінки. Гострий і хронічний панкреатит, панкреонекроз, гепатит, гепатодистрофії (жирова, білкова, амілоїдна, вуглеводна), цироз печінки. Порушення травлення в кишечнику, випадіння прямої кишки. Ферментопатія, гіперферментемія, жовтяниця, білірубінурія.

Тема 2. Анемії у тварин, Хвороби імунної системи, Кормова алергія. Гемоглобінози. Лейкоцитоз, лейкоз.

Змістовний модуль 4. Хвороби нирок і сечовидільних шляхів. Хвороби нервової та ендокринної системи.

Тема 1. Класифікація та основні синдроми за хвороб сечовидільної системи. Кількісні і якісні порушення діурезу. Гломерулонефрит, пієлонефрит, нефротичний синдром, нефросклероз, ниркова недостатність, уроцистит. Протеїнурія, ліпурія, гематурія. Сечокам'яна хвороба. Конкременти сечового міхура й уретри, нейрогенна дисфункція сечового міхура.

Тема 2. Хвороби сечових шляхів. Уроцистит. Сечокам'яна хвороба. Хронічна гематурія великої рогатої худоби.

Тема 3. Класифікація. Синдроми. Функціональні нервові хвороби. Епілепсія, еклампсія і неврози. Парези, паралічі. Судинні хвороби головного мозку. Сонячний удар і теплове перегрівання. Гіперемія та ішемія головного мозку. Менінгоенцефаліт і менінгомієліт. Захворювання головного і спинного мозку та мозкових оболонок запального і дистрофічного характеру. Функціональні нервові хвороби.

Тема 4. Порушення діяльності ендокринних залоз. Реакції гіперчутливості, аутоімунні хвороби, імунодефіцитні синдроми. Хвороби щитоподібної залози. Цукровий діабет.

Змістовний модуль 5. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Хвороби молодняку.

Тема 1. Класифікація хвороб, спричинених порушенням обміну речовин, особливості їх перебігу, діагностики і профілактики. Кетоз.

Тема 2. Хвороби молодняку. Особливості вікової фізіології молодняку. Імунний захист новонародженого молодняку. Імунодефіцитний стан молодняку. Класифікація хвороб молодняку. Антенатальна гіпотрофія. Гостра гіпоксія. Казеїно-безоарна хвороба. Молозивний токсикоз. Диспепсія.

Тема 3. Хвороби птиці. Хвороби ембріонів. Подагрична дистрофія. порушення мінерального обміну. Гіпо та авітамінози.

5.2. ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (КУРС ЛЕКЦІЙ).

Денна форма навчання

№	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
1	Модуль 1
Змістовний модуль 1. Загальна терапія та профілактика Хвороби серцево-судинної системи – (8 год)	
1.	1.1. Вступ. Визначення предмету "Внутрішні хвороби тварин". 1.2. Значення у формуванні лікаря ветеринарної медицини. 1.3. Коротка історія розвитку. 1.4. Принципи терапії. Види терапії. Методи терапії. 1.5. Диспансеризація. 1.6. Загальна профілактика внутрішніх хвороб. (4 год)
2.	2.1. Загальні симптоми і синдроми за хвороб серцево-судинної системи. 2.2. Хвороби перикарда. Серцева недостатність. 2.3. Порушення автоматизму, збудливості, провідності та скоротливості серця. 2.4. Патологія пери- ендо- та міокарда. (2 год)
3.	3.1. Хвороби міокарда. 3.2. Міокардит. 3.3. Міокардіодистрофія. 3.4. Кардіоміопатія. 3.5. Ендокардит. (2 год)
Змістовний модуль 2. Хвороби системи дихання. Хвороби системи травлення (12 год)	
4.	4.1. Класифікація хвороб органів дихання. 4.2. Запалення приносових пазух, стеноз трахеї, пневмоторакс. 4.3. Пневмонії тварин. 4.4. Патологія легень незапального характеру: емфізема, набряк легень, легенева кровотеча. 4.5. Патологія плеври: плеврит, грудна водянка. Бронхопневмонія молодняку. (2 год)
5.	5.1. Пневмонії. 5.2. Катаральна бронхопневмонія. 5.3. Крупозна пневмонія. (2 год)

6.	6.1.Хвороби системи травлення. 6.2.Класифікація і поширення хвороб системи травлення. 6.3.Сторонні тіла в стравоході, шлунку, передшлунках, кишківнику. 6.4.Дивертикули стравоходу. 6.5.Патологія передшлунків жуйних. 6.6.Порушення травлення в шлунку та передшлунках. Тимпанія рубця. Ацидоз й алкалоз рубця. 6.7.Травматичний ретикуліт і ретикулоперикардит. (2год)
7.	7.1.Порушення секреторної та моторної функцій шлунка. 7.2.Хвороби шлунка і кишківника з синдромом колік. Ентералгія, розширення шлунка, метеоризм кишківника. 7.3.Хімо- і копростаз, обтураційний ілеус (закупорення кишок каменями, сторонніми тілами і гельмінтами), странгуляційний ілеус (защемлення кишківника, завороти, інвагінація, перекручування) і гемостатичний ілеус (тромбоемболія кишкових артерій). 7.4.Гастрит, гастроентерит, виразкова хвороба. 7.5.Заворот шлунка у собак. 7.6.Зміщення сичуга у корів. 7.7.Диспепсія молодняку, молозивний токсикоз, гастроентерити, клоацити птиці. (2год).
8.	8.1.Патологія очеревини (перитоніт, асцит, жовтковий перитоніт птиці). (2год).
9.	9.1.Класифікація хвороб підшлункової залози. 9.2.Порушення секреторної діяльності підшлункової залози. (2год).
Змістовий модуль 3. Хвороби печінки і жовчних шляхів Хвороби підшлункової залози. Хвороби крові, імунної системи, алергічні хвороби (8год).	
10.	10.1.Хвороби печінки і жовчних шляхів 10.2.Класифікація хвороб печінки. Синдроми. 10.3.Гепатит. 10.4.Гепатодистрофія. 10.5.Жовчнокам'яна хвороба. 10.6.Диференціальна діагностика, лікування і профілактика хвороб печінки. (4год)
11.	11.1.Хвороби крові 11.2.Анемії. Класифікація. 11.3.Постгеморагічна анемія. 11.4.Гемолітична анемія. 11.5.Дисгемопоетична анемія. 11.6.Гемобластози. Хвороби імунної системи. 11.7.Аутоімунні та алергічні хвороби. 11.8.Кормова алергія. 11.9.Лікарська алергія. (4год)
Змістовий модуль4. Хвороби нирок і сечовидільних шляхів. Хвороби	

нервової та ендокринної системи (12 год)	
12.	12.1.Класифікація та основні синдроми хвороб сечовидільної системи. 12.2.Кількісні і якісні порушення діурезу. 12.3.Гломерулонефрит, пієлонефрит, нефротичний синдром, нефросклероз, ниркова недостатність, уроцистит. 12.4.Протеїнурія, ліпурія, гематурія. Сечокам'яна хвороба. Конкременти сечового міхура й уретри, нейрогенна дисфункція сечового міхура. (2год)
13.	13.1.Хвороби сечових шляхів. Уроцистит. Сечокам'яна хвороба. 13.2.Хронічна гематурія великої рогатої худоби. (2год)
14.	14.1.Класифікація. 14.2.Синдроми. 14.3.Функціональні нервові хвороби. Епілепсія, еклампсія і неврози. 14.4.Парези, паралічі. 14.5.Судинні хвороби головного мозку. 14.6.Сонячний удар і теплове перегрівання. 14.7.Гіперемія та ішемія головного мозку. 14.8.Менінгоенцефаліт і менінгомієліт. 14.9.Захворювання головного і спинного мозку та мозкових оболонок запального і дистрофічного характеру. 14.10.Функціональні нервові хвороби (4год).
15.	15.1.Порушення діяльності ендокринних залоз. 15.2.Реакції гіперчутливості, аутоімунні хвороби, імунодефіцитнісиндроми. 15.3.Хвороби щитоподібної залози. 15.4.Цукровий діабет. (4год).
Змістовий модуль 5. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Хвороби молодняка (10год)	
16.	16.1.Класифікація хвороб, спричинених порушенням обміну речовин, особливості їх перебігу, діагностики і профілактики. Кетоз (4год).
17.	17.1.Хвороби молодняка. 17.2.Особливості вікової фізіології молодняка. 17.3.Імунний захист новонародженого молодняка. 17.4.Асфіксія новонароджених, запалення пупка, кровотеча із пупка. 17.5.Гіпотрофія новонароджених. Імунодефіцитний стан молодняка. (4год).
18.	18.1.Хвороби птиці. 18.2.Хвороби ембріонів. 18.3.Подагрична дистрофія. 18.4.Порушення мінерального обміну. 18.5.Гіпо та авітамінози. (2год).

5.3. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми (питання)	Кількість годин
		денна форма
МОДУЛЬ 1.		
Змістовий модуль 1. Загальна терапія і профілактика. Хвороби серцево-судинної системи		
1	Техніка безпеки при дослідженні і лікуванні тварин. Вивчення методів та шляхів введення лікарських препаратів. Види терапії. Методи терапії. Патогенетична терапія. Новокаїнові блокади,техніка, показання до застосування.	4
2	Фізіотерапія: світло- і електролікування тварин. Неспецифічна стимулювальна терапія. Вітаміно- і ферментотерапія. Фітотерапія. Диспансеризація с./г. тварин. Структура раціону. Режим і гігієна годівлі тварин. Застосування засобів хімічного і мікробіологічного синтезу для профілактики внутрішніх хвороб.	2
3	Синдром серцево-судинної недостатності. Хвороби перикарда. Дослідження хворої тварини. Розгляд історії хвороби. Постановка діагнозу. Призначення лікування.	2
4	Хвороби міокарда: міокардит, міокардіодистрофія, міокардіофіброз. Дослідження хворої тварини. Розгляд історії хвороби. Постановка діагнозу. Призначення лікування. Хвороби ендокарду. Пороки серця. Постановка діагнозу. Призначення лікування.	2
	Разом	10
Змістовий модуль 3. Хвороби дихальної системи. Хвороби системи травлення.		
5	Хвороби верхніх дихальних шляхів: дослідження тварин у разі кровотечі з носа, риніті, ларингіті, набряк гортані, бронхіті. Призначеннялікування.	2
6	Пневмонії: крупозна, катаральна бронхопневмонія, аспіраційна, ателектатична, мета- і гіпостатична, гнійно-некротична. Дослідження хворої тварини. Постановка діагнозу. Призначення лікування. Розгляд історії хвороби.	4
7	Альвеолярна та інтерстиціальна емфізема легень. Дослідження хворої тварини. Розгляд історії хвороби. Постановка діагнозу. Призначення лікування. Диференціальна діагностика респіраторних хвороб.	2

8	Хвороби ротової порожнини та стравоходу: стоматит та закупорення стравоходу. Атонія та гіпотонія передшлунків. Ацидоз і алкалоз рубця. Румініт. Тимпанія рубця. Робота з пацієнтом. Оформлення і розгляд історії хвороби. Травматичний ретикуліт і ретикулоперитоніт. Металоіндикація. Зондування магнітним зондом. Закупорення книжки. Хвороби сичуга. Робота з пацієнтом. Оформлення і розгляд історії хвороби. Хвороби шлунка і кишок із синдромом колік. Диференціальна діагностика первинного і вторинного гострого розширення шлунка. Ентералгія. Метеоризм. Розгляд історії хвороби, диференційний діагноз, обґрунтування лікування. Хвороби підшлункової залози. Панкреатит. Кіста підшлункової залози. Дослідження хворої тварини. Постановка діагнозу. Лікування.	4
	Разом	12
	МОДУЛЬ 1	22
МОДУЛЬ 2.		
Змістовий модуль 3. Хвороби печінки і жовчних шляхів. Хвороби підшлункової залози. Хвороби крові, імунної системи, алергічні хвороби		
9	Дослідження тварин з патологією печінки. Гепатит, абсцес печінки. Розгляд історії хвороби. Постановка діагнозу. Лікування.	4
10	Гепатодистрофія. Цироз печінки. Робота з пацієнтом. Диференційна діагностика хвороб печінки. Перитоніт і водянка черевної порожнини. Постановка діагнозу. Лікування.	2
11	Анемії. Постгеморагічна. Гемолітична. Дисгемопоетична. Робота з пацієнтом. Розгляд історії хвороби. Постановка діагнозу. Лікування.	4
	Разом	10
Змістовий модуль 4. Хвороби нирок і сечовидільних шляхів. Хвороби нервової та ендокринної системи.		
12	Нефроз. Нефросклероз. Полікістоз. Гідронефроз. Дослідження хворої тварини. Постановка діагнозу. Лікування.	2
13	Синдром ниркової недостатності. Хвороби сечових шляхів. Уроцистит. Сечокам'яна хвороба. Захворювання нижніх відділів сечовивідних шляхів. Дослідження хворої тварини. Постановка діагнозу. Лікування.	2
14	Судинні хвороби головного мозку. Теплове перегрівання, сонячний удар. Гіперемія головного мозку. Дослідження хворої тварини. Лікування.	2
15	Менінгоцефаліт. Менінгомієліт. Дослідження хворої тварини. Лікування.	2
16	Гіпопаратиреоз. Гіпотиреоз. Ендемічний зоб. Дослідження хворої тварини. Постановка діагнозу. Лікування.	2
	Разом	10
Змістовий модуль 5. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Хвороби молодняка.		

17	Хвороби, спричинені порушенням білкового і вуглеводного обміну: кетоз, міоглобінурія, ожиріння та аліментарна дистрофія. Робота з пацієнтом.	2
18	Дослідження тварин у разі виявлення хвороб, спричинених порушенням обміну макроелементів. Остеодистрофія. Пасовищна тетанія. Післяродова гіпофосфатемія. Робота з пацієнтом.	2
19	Дослідження хворого молодняку. Імунодефіцитний стан новонародженого молодняку та застосування лабораторних методів його діагностування. Антенатальна гіпотрофія молодняку.	2
20	Діагностування симптомів хвороб молодняка: казеїно-безоарна хвороба, молозивний токсикоз. Аліментарна і токсична диспепсія. Диференціальна діагностика рота- і корона вірусних ентеритів, колібактеріозу та анаеробної ентеротоксемії. Лікування і профілактика шлунково-кишкових хвороб новонародженого молодняку.	2
	Разом	8
	Всього	28
	Всього годин	50

5.4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми (питання)	Кількість годин
		денна форма
МОДУЛЬ 1.		
Змістовий модуль 1. Загальна терапія		
Хвороби серцево-судинної системи		
1	Рефлексотерапія. Лізато-, органо- і тканинна терапія. Симптоматична терапія. Види теплових процедур. Замінна терапія. Гемотрансфузія. Гормонотерапія. Фізіотерапія: Фототерапія. Електротерапія. Дієтотерапія. Апітерапія. Гідро- і термотерапія. Лазеротерапія. Аероіонотерапія. Механотерапія. Нетрадиційна терапія: гомеопатія і антигомотоксична терапія. Загальна профілактика хвороб тварин. Диспансеризація, її теоретичні основи.	10
2	Гідроперикард. Розширення серця. Інфаркт міокарда. Пороки серця. Хвороби судин: артеріосклероз, тромбоз судин. Гіпертензія, її причини і діагностика. Профілактика хвороб серцево-судинної системи.	10
	Разом за ЗМ 1.	20
Змістовий модуль 2. Хвороби системи дихання. Хвороби системи травлення.		
3	Кровотеча з носа. Гайморит і фронтит. Ларингіт. набряк гортані. Трахеїт. Хвороби легень. Гіперемія і набряк Хвороби плеври. Грудна водянка (гідроторакс). Пневмоторакс. легень. Інтерстиціальна емфізема легень. Легенева кровотеча. Плеврит.	10

4	Параліч глотки. Хвороби стравоходу. Румініт. Паракератоз рубця. Хвороби шлунка і кишок. Гастрит. Ерозивно-виразковий гастрит. Гастроентерит. Хвороби шлунка і кишечника із синдромом колік. Основні правила діагностики і лікування хворих тварин із синдромом колік. Хвороби підшлункової залози. Панкреатит. Кіста підшлункової залози. Дослідження хворої тварини. Постановка діагнозу. Лікування.	18
	Разом за ЗМ 2.	28
	Разом	48
	МОДУЛЬ № 2	
Змістовий модуль 3. Хвороби печінки і жовчних шляхів. Хвороби підшлункової залози. Хвороби крові, імунної системи, алергічні хвороби		
5	Цироз і амілоїдоз печінки.	10
6	Пухлини підшлункової залози. Атрофія підшлункової залози.	10
7	Геморагічні діатези. Гемобластози. Клітинні та гуморальні фактори імунного захисту. Імунодефіцитний стан. Аутоімунні та алергічні хвороби. Анемії. Хвороби імунної системи	10
	Разом за ЗМ 3	30
Змістовий модуль 4. Хвороби нирок і сечовидільних шляхів. Хвороби нервової та ендокринної системи.		
8	Нефросклероз. Гідронефроз. Нефроз. Синдром ниркової недостатності. Хвороби сечових шляхів. Сечокам'яна хвороба	10
9	Основні при хворобах нервової системи. Гіперемія та ішемія головного мозку. Водянка шлуночків мозку Губчастоподібна енцефалопатія. Основні синдроми, що виникають при патології підшлункової залози. Кіста і пухлини, некроз і атрофія панкреас. Порушення функцій гіпоталамуса і гіпофіза (нецукровий діабет, гіпофізарний нанізм, гігантизм, аденома гіпофіза). Хвороби прищитоподібних і надниркових залоз.	5
	Разом за ЗМ 4.	15
Змістовий модуль 5. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Хвороби молодняку		
10	Ожиріння. Аліментарна дистрофія. Кетозовець. Міоглобінурія. Ожиріння, Хвороби, спричинені порушенням обміну макроелементів та мікроелементів сільськогосподарських тварин. Пасовищна тетанія. Післяродова гіпофосфатемія. Мікроелементози сільськогосподарських тварин. Загальні принципи діагностики, лікування і профілактики. Гіповітамінози. Гіпокупроз. Ензоотична атаксія ягнят, недостатність марганцю, недостатність і надлишок фтору. Недостатність селену, надлишок селену, стронцію, бору, нікелю, молібдену. Хвороби, спричинені порушенням обміну вітамінів. Недостатність токоферолу, філохінону, рибофлавіну.	10

11	Діагностика імунодефіцитного стану. Диференціація рота-корона вірусних ентеритів, анаеробної ентеротоксемії, пупкового сепсису від неінфекційних хвороб. Гемолітична хвороба новонароджених. Безоарна хвороба молодняку. Періодична тимпанія телят.	17
	Разом за ЗМ.	27
	МОДУЛЬ 2	62
	Разом	110

5.5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Міокардит.
2. Бронхіт.
3. Катаральна бронхопневмонія.
4. Стоматит.
5. Фарингіт.
6. Атонія передшлунків.
7. Тимпанія рубця.
8. Ацидоз рубця.
9. Алкалоз рубця.
10. Травматичний ретикуліт.
11. Закупорення книжки.
12. Гастрит.
13. Виразкова хвороба.
14. Гастроентерит.
15. Гастроентероколіт.
16. Розширення шлунка.
17. Метеоризм кишечника.
18. Катаральна ентералгія.
19. Хімостаз.
20. Копростаз.
21. Гепатит.
22. Гепатодистрофія.
23. Холелітіаз.
24. Асцит.
25. Гломерулонефрит.
26. Пієлонефрит.
27. Нефроз.
28. Уроцистит.
29. Уролітіаз.
30. Залізодефіцитна анемія молодняку.
31. Кетозкорів (овець).
32. Остеодистрофія аліментарна.
33. Паракератоз поросят.
34. Гіповітамінози.

35. Цукровий діабет.
36. Казеїно-безоарнахвороба.
37. Молозивний токсикоз.
38. Диспепсія новонароджених.
39. Гіпоглікемія.
40. Гіпопластина анемія поросят, ягнят, телят.
41. Д-гіповітаміноз (рахіт).
42. Хвороби птиці.
43. Хвороби хутрових звірів.
44. Отруєння нітратами та нітритами.
45. Отруєння карбамідом.
46. Отруєння натрію хлоридом.
47. Отруєння кормами, що містять солонін, нітро-, гліко- і тіоглікозиди.
48. Альвеолярна емфізема.
49. Набряк легень.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Викладання освітнього компонента здійснюється у формі читання лекцій, проведення лабораторних занять. Передбачається участь здобувачів у теоретичних конференціях, виступах з доповідями. Важливим елементом навчання є самостійна робота та виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

Основними методами досягнення навчальних цілей є:

- проведення оглядових та проблемних лекцій. Вивчення лекційного матеріалу дасть змогу здобувачам придбати теоретичні знання з освітнього компонента Внутрішніх хвороб тварин;

- участі в лабораторних заняттях. Вирішення практичних завдань формує вміння і навички прикладного застосування теоретичних знань та передбачає рішення задач, розгляд ситуацій з внутрішніх незаразних хвороб тварин. Під час консультацій здобувачі отримують відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та пояснення певних теоретичних положень дисципліни; виконання самостійної роботи.

Вивчення курсу передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової наукової літератури, періодичних видань, інформаційних ресурсів.

Під час проведення лекційних і лабораторних занять з освітнього компонента «Внутрішні хвороби тварин» застосовують словесні, інноваційні, наочні та практичні методи навчання.

Найбільш часто на лекціях використовується пояснювально-інформативний метод з елементами проблемного підходу. Лекційний курс ведеться з використання мультимедійної техніки, що дозволяє демонструвати основні таблиці, фотографії, схеми, що розкривають зміст конкретної теми.

Проведення лабораторних занять передбачає використання всієї системи прийомів, які дозволяють розвивати набувати практичних навичок роботи з лабораторним обладнанням, устаткуванням, вимірювальною апаратурою,

обчислювальною технікою, оволодівати методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі. При проведенні лабораторних занять з освітнього компонента «Внутрішні хвороби тварин» застосовують словесні (бесіда, пояснення, розповідь, дискусія), інноваційні (мозковий штурм, робота в групах, метод презентації), наочні (ілюстрація, демонстрація). Відповідність програмних результатів та методів навчання зазначено у табл. 1.

Таблиця 1.

Результати навчання	Методи навчання
РН 1. Відтворювати термінологію з компонентів освітньої програми.	1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда. 2. Наочні: демонстрація, ілюстрація. 3. Практичні: лабораторний метод. 4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання. 5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій.
РН 2. Демонструвати розуміння особливостей діяльності лікаря ветеринарної медицини та функціонування галузевих виробничих структур в сучасних умовах господарювання.	1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда. 2. Наочні: демонстрація, ілюстрація. 3. Практичні: лабораторний метод. 4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання. 5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій.
РН 5. Упорядковувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних, профілактичних заходів та підприємницьких стратегій	1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда. 2. Наочні: демонстрація, ілюстрація. 3. Практичні: лабораторний метод. 4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання. 5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій.
РН 6. Збирати анамнестичні дані під час ресстрації та обстеження тварин, передбачати вплив отриманих результатів на виробничі і технологічні процеси, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.	1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда. 2. Наочні: демонстрація, ілюстрація. 3. Практичні: лабораторний метод. 4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання. 5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій.
РН 7. Встановлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.	1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда. 2. Наочні: демонстрація, ілюстрація. 3. Практичні: лабораторний метод. 4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання. 5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій.
РН 8. Проводити моніторинг щодо динаміки розвитку біологічних процесів в популяціях тварин, поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля	1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда. 2. Наочні: демонстрація, ілюстрація. 3. Практичні: лабораторний метод. 4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання. 5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій

	мультимедійних технологій.
РН 10. Готувати облікову звітність під час планування, організації та здійснення фахової діяльності.	1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда. 2. Наочні: демонстрація, ілюстрація. 3. Практичні: лабораторний метод. 4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання. 5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій.
РН 11. Створювати в колективах атмосферу для обговорення нагальних питань з урахуванням професійної етики, позитивної соціальної та емоційної поведінки, поваги до етичних принципів та стандартів.	1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда. 2. Наочні: демонстрація, ілюстрація. 3. Практичні: лабораторний метод. 4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання. 5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій.
РН 13. Рекомендувати до застосування карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології, фармацевтичні препарати різного спектру та механізму дії.	1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда. 2. Наочні: демонстрація, ілюстрація. 3. Практичні: лабораторний метод. 4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання. 5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій.
РН 14. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування тварин, виробничих і технологічних процесах, запроваджених у підприємствах.	1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда. 2. Наочні: демонстрація, ілюстрація. 3. Практичні: лабораторний метод. 4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання. 5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Внутрішні хвороби тварин» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 106-заг від 30 квітня 2025 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компоненту (незалежно від форми контролю) в Університеті оцінюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	

82-89	B	Добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Реалізація основних завдань оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Університеті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю.

Поточний контроль - це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторних занять (лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компонента. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл.2).

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою внутрішніх хвороб тварин та клінічної діагностики.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час

оцінювання знань в Університеті передбачена **накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти.**

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.і., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Кількість балів, що може отримати здобувач вищої освіти за змістовий модуль, може бути різною і встановлюватися для кожного змістового модуля (в залежності від значимості змістового модуля) з урахуванням того, що підсумкова оцінка не може перевищувати 90 балів. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

Таблиця 3

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 - 100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження			

			думок			
64 - 73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Таблиця 4

Оцінювання освітнього компонента

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Модуль 1	0-10% пропусків – 5 балів	доповідь на науковій студентській конференції
Модуль 2	10%-20% пропусків – 4 бали	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
Модуль 3	20%-40% пропусків – 3 бали	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
Модуль 4	40%-60% пропусків – 2 бали	призове місце в олімпіаді
	60%-80% пропусків – 1 бал	підготовка наукової публікації
	більше 80% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл.5):

- модульний контроль – до 90 балів,
- бал за відвідування занять – до 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента до 5 балів.

Відповідно до «Положення про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 106-заг від 30 квітня 2025 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

Таблиця 5

Оцінювання освітнього компонента (від 0 до 100 балів)

Поточне оцінювання та самостійна робота											Сума	
Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)									Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього - 5)		
1 семестр									0-5	0-5	100	
Змістовний модуль 1 Поточний контроль 30			Змістовний модуль 2 Поточний контроль 30									
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T4	T5	T6				
10	10	10	5	5	5	5	5	5				
Модульний контроль - 60			Модульний контроль - 60									
2 семестр												
Змістовний модуль 3 Поточний контроль 30			Змістовний модуль 4 Поточний контроль 40				Змістовний модуль 5 Поточний контроль 30					
T1	T2		T1	T2	T3	T4	T1	T2				T3
15	15		10	10	10	10	10	10				10
Модульний контроль - 60			Модульний контроль -50				Модульний контроль - 60					
Бзм = (ЗМ1+ЗМ2+ЗМ3+ЗМ4+ЗМ5):5												

* T1,T2,T3.....- теми занять

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Дубін Р. А., Тодоров М. І., Улизько С. І., Анфьорова М. В. Методичні рекомендації з навчальної практики з дисципліни «Внутрішні хвороби тварин»

для здобувачів вищої освіти освітньої програми «Ветеринарна медицина» за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина» та «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза за спеціальністю 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза – Одеса, ОДАУ, 2022.- 32с.

2. Дубін Р. А., Тодоров М. І., Улизько С. І., Анфьорова М. В. Робочий зошит для виконання лабораторних робіт з внутрішніх хвороб тварин розроблено для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» та 211 «Ветеринарна медицина»– Одеса, ОДАУ, 2022.- 56с.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Внутрішні незаразні хвороби тварин: підручник / М. І. Цвіліховський та ін.; за заг. ред. М.І. Цвіліховського. 3-є вид. Київ: Аграрна освіта, 2014. 614 с.
2. Внутрішні хвороби тварин: практикум / М. І. Цвіліховський та ін.; за заг. Ред. М.І. Цвіліховського. Київ: ЦП КОМПРИНТ, 2016. 224 с.
3. Внутрішні хвороби тварин / В. І. Левченко та ін.; за заг. ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2012. Ч.1. 528 с.
4. Внутрішні хвороби тварин / В. І. Левченко та ін.; за заг. ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2015. Ч.2. 610 с.

Допоміжна

1. Дробот М.В., Цвіліховський М.І. Терапія телят за неспецифічної бронхопневмонії та її профілактика з використанням біогенних елементів і ехінацеї пурпурової. Монографія. Житомир: 2022. 121 с.
2. Шарандак П. В. Функціональний стан печінки й нирок у вівцематок. Монографія: Житомир: ПП «Євро-Волинь», 2022, 180 с.
3. Превентивні технології забезпечення здоров'я дрібних домашніх і екзотичних тварин / М. І. Цвіліховський та ін. Навчальний посібник. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 438 с.
4. Голопура С.І. Порушення метаболізму і колострального імунітету у великої рогатої худоби та їх корекція. Монографія. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ», 2021. 408 с.
5. Грушанська Н.Г., Цвіліховський М.І., Долецький С.П. Діагностика порушень обміну мінеральних речовин у корів: Монографія. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 192 с.
6. Preventive veterinary technologies of internal diseases of ruminants / Цвіліховський М.І., Грушанська Н.Г., Долецький С.П., Костенко В.М. Монографія. Київ: 2020. 326 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. https://irbis-nbuv.gov.ua/irbis_nbuv.html веб-сайт. URL: (дата звернення: 31.06.2025).
2. Чим тварини відрізняються від рослин? веб-сайт. URL: <http://zoolife.rv.ua> (дата звернення: 31.06.2025).
2. Ветеринарна бібліотека: навчальна і довідкова. веб-сайт. URL: <https://studfiles.net> (дата звернення: 31.06.2025)
3. Хвороби печінки і жовчного міхура. веб-сайт. URL:

<http://tvarunu.com.ua/tsikave/130/144/> (дата звернення: 31.08.2024).

4. Про домашніх тварин. веб-сайт. URL: <http://ukranimals.ua> (дата звернення: 31.06.2025).